

OBSAH

ÚVOD	9
1 OŠETŘOVATELSTVÍ.....	10
2 PŘÍJEM, PŘEKLAD A PROPUŠTĚNÍ PACIENTA.....	11
2.1 Příjem pacienta.....	11
2.2 Průběh příjmu pacienta na oddělení	14
2.3 Překlad pacienta	17
2.4 Propuštění pacienta	17
2.5 Adaptace na hospitalizaci.....	18
2.6 Hospitalismus.....	19
2.7 Hospitalizace dětí.....	19
3 OŠETŘOVACÍ JEDNOTKA. PÉČE O LŮŽKO. ASISTENCE U VIZITY. LÉČEBNÝ A OŠETŘOVATELSKÝ REŽIM	22
3.1 Ošetřovací jednotka.....	22
3.1.1 Typy ošetřovacích jednotek.....	22
3.1.2 Druhy ošetřovacích jednotek	23
3.1.3 Součásti ošetřovací jednotky	23
3.1.4 Inventář.....	25
3.1.5 Udržování čistoty a pořádku na ošetřovací jednotce	26
3.2 Péče o lůžko	26
3.2.1 Úprava lůžka.....	28
3.3 Asistence u vizity	30
3.4 Léčebný, ošetřovatelský režim.....	33
4 BARIÉROVÁ OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE.....	34
4.1 Bariérová ošetřovatelská péče	34
4.2 Infekce spojené se zdravotní péčí.....	35
4.3 Péče o pacienty s infekčním onemocněním.....	37
4.4 Hygiena rukou při poskytování péče.....	41
4.5 Používání rukavic.....	44
5 ZÁKLADNÍ POZNATKY O FYZIKÁLNÍM VYŠETŘENÍ A OŠETŘOVATELSKÉM POSOUZENÍ. PŘEHLED ZÁKLADNÍCH HODNOTICÍCH NÁSTROJŮ V OŠETŘOVATELSTVÍ	47
5.1 Fyzikální vyšetření	47
5.1.1 Vyšetření celkového stavu pacienta.....	50
5.2 Ošetřovatelské posouzení.....	53
5.3 Hodnoticí nástroje v ošetřovatelství.....	55
6 HYGIENICKÁ PÉČE	58
6.1 Péče o osobní a ložní prádlo.....	60
6.2 Péče o dutinu ústní	61
6.2.1 Péče o zubní protézu.....	61
6.2.2 Zvláštní péče o dutinu ústní	62
6.3 Ranní a večerní hygiena	63
6.3.1 Hygiena soběstačných pacientů	63
6.3.2 Hygiena nesoběstačných pacientů	64
6.3.3 Mytí pacienta na lůžku	65
6.3.4 Péče o vlasy	66
6.3.5 Stříhání nehtů.....	67
6.3.6 Péče o vousy – holení	68
6.4 Hygienické vyprazdňování.....	69
6.5 Hygienická péče u dětí	70
6.5.1 Koupel kojence	71
7 PÉČE O PACIENTA S KOMPENZAČNÍMI POMŮCKAMI..	73
7.1 Kompenzační pomůcky pro korekci smyslů	73
7.1.1 Brýle	73
7.1.2 Kontaktní čočky.....	75
7.1.3 Sluchadlo	75
7.2 Snímatelné zubní náhrady	76

7.3	Kompenzační pomůcky pro chůzi	77
7.3.1	Berle	77
7.3.2	Chodítko	78
7.3.3	Invalidní vozík	79
7.4	Kompenzační pomůcky pro zajištění hygieny	80
7.5	Kompenzační pomůcky pro stravování	80
7.6	Kompenzační pomůcky pro oblékání	81
8	MONITORING AKTIVITY A MOBILITY. PÉČE O PACIENTA S IMOBILIZAČNÍM SYNDROMEM. POMOC PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ POHYBU A POLOH. ODPOČINEK A SPÁNEK.....	82
8.1	Monitoring aktivity a mobility	82
8.2	Imobilizační syndrom	83
8.3	Pomoc při zajišťování pohybu a poloh	85
8.3.1	Zajištění léčebných a vyšetřovacích poloh	86
8.3.2	Polohování pacienta na lůžku	89
8.3.3	Pomoc při zajištění poloh	91
8.4	Odpočinek a spánek	93
8.4.1	Potřeba spánku	94
8.4.2	Poruchy spánku	94
9	OBVAZOVÉ TECHNIKY	96
9.1	Obvazy a význam obvazové techniky	96
9.1.1	Dělení obvazů	96
9.1.2	Materiál pro zhotovování obvazů	97
9.2	Obecné zásady přikládání obvazů	101
9.2.1	Šátkové obvazy	102
9.2.2	Obinadlové obvazy	103
9.2.3	Obvazy z pružné síťoviny	104
9.2.4	Náplastové obvazy	104
9.2.5	Prakové obvazy	105
9.2.6	Kompresivní obvazová technika	105
10	MONITORING VITÁLNÍCH FUNKCÍ	106
10.1	Monitoring vědomí	107
10.1.1	Hodnocení vědomí prostřednictvím standardizovaných škál	108
10.1.2	Kvalitativní a kvantitativní poruchy vědomí	110
10.2	Monitoring dechu	112
10.2.1	Měření dechu	113
10.3	Monitoring pulzu	114
10.3.1	Měření pulzu	115
10.4	Monitoring krevního tlaku	117
10.4.1	Měření krevního tlaku	118
10.5	Monitoring tělesné teploty	120
10.5.1	Měření tělesné teploty	121
10.6	Záznam vitálních funkcí do dokumentace	123
11	HODNOCENÍ A LÉČBA BOLESTI	125
11.1.1	Definice bolesti	125
11.1.2	Typy bolesti	126
11.1.3	Hodnocení bolesti	127
11.1.4	Terapie bolesti	136
11.1.5	Související pojmy	144
12	ODBĚRY BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU	145
12.1	Vyšetření biologického materiálu	145
12.1.1	Obecné zásady správného odběru biologického materiálu	146
12.2	Odběr krve	148
12.2.1	Odběr žilní krve	148
12.2.2	Odběr kapilární krve	158
12.2.3	Odběr arteriální krve	162
12.3	Odběr moče na vyšetření	165
12.4	Odběr stolice na vyšetření	168
12.5	Ostatní odběry biologického materiálu	170

12.5.1	Odběr sputa.....	170
12.5.2	Výtěry a odběry z dýchacího systému.....	171
12.6	Výtěry a odběry z tělních dutin.....	172
12.6.1	Odběr biologického materiálu z chorobných ran, ložisek a další klinický materiál.....	173
13	APLIKACE LÉČIV.....	174
13.1	Aplikace/podávání léků.....	174
13.1.1	Názvy léků.....	175
13.1.2	Formy léků.....	175
13.1.3	Označení léků.....	177
13.1.4	Uskladnění léků.....	179
13.1.5	Účinky léků.....	179
13.1.6	Nástup účinků léků.....	180
13.1.7	Zásady pro správné podávání léků.....	181
13.1.8	Odstraňování léků.....	184
13.2	Specifika podávání návykových látek.....	184
13.2.1	Podávání návykových látek.....	185
13.3	Perorální podávání léků.....	185
13.3.1	Postup perorálního podávání léků.....	186
13.3.2	Podávání léků u pacientů se zvýšeným hygienickým režimem.....	188
13.3.3	Podávání léků do sondy.....	188
13.4	Lokální aplikace léků.....	190
13.4.1	Aplikace léků na kůži.....	190
13.4.2	Aplikace léků do oka.....	191
13.4.3	Aplikace léků do ucha.....	192
13.4.4	Aplikace léků do nosu.....	193
13.4.5	Aplikace léků vaginálně.....	196
13.5	Aplikace injekcí.....	196
13.5.1	Intradermální aplikace léků.....	204
13.5.2	Subkutánní aplikace léků.....	205
13.5.3	Inzulín.....	207
13.5.4	Nízkomolekulární hepariny.....	208
13.5.5	Intramuskulární aplikace léků.....	210
13.5.6	Intravenózní aplikace léků.....	213
13.5.7	Aplikace léků do epidurálního katetru.....	215
14	PARENTERÁLNÍ VÝŽIVA.....	218
14.1	All-in-one v parenterální výživě.....	219
14.2	Indikace parenterální výživy.....	220
14.3	Rozdělení infuzních roztoků.....	221
14.3.1	Rozdělení infuzních roztoků podle účinku na organismus.....	221
14.3.2	Rozdělení infuzních roztoků podle velikosti molekul.....	222
14.3.3	Rozdělení infuzních roztoků podle chování buňky v roztoku.....	223
14.4	Zavedení periferního žilního katetru.....	223
14.5	Příprava a aplikace infuze.....	226
14.6	Centrální žilní katetr.....	229
14.6.1	Pracovní postup zavedení ČŽK dle Seldingera.....	231
14.6.2	Monitoring centrálního žilního tlaku.....	232
15	TRANSFUZE.....	233
15.1	Dárcovství krve.....	234
15.2	Autotransfuze.....	235
15.3	Transfuzní přípravky.....	236
15.4	Aplikace transfuze.....	238
15.5	Aplikace krevní plazmy.....	241
15.6	Potransfuzní reakce.....	242
15.7	Související pojmy.....	245
16	ENTERÁLNÍ VÝŽIVA. BILANCE TEKUTIN. ZAJIŠTĚNÍ HYDRATACE.....	246
16.1	Výživa.....	246
16.1.1	Posuzování stavu výživy.....	248

16.1.2	Úloha nutričního týmu	250
16.1.3	Dietní systém.....	250
16.1.4	Stravování pacientů.....	254
16.2	Enterální výživa.....	257
16.2.1	Přípravky enterální výživy	258
16.2.2	Režimy podávání enterální výživy	259
16.2.3	Zavedení nazogastrické sondy	259
16.2.4	Zavedení nazoduodenální a nazojejunální sondy	267
16.3	Zásady podávání léků enterální cestou	268
16.4	Péče o pacienta s perkutánní endoskopickou gastrostomií	268
16.4.1	Aplikace výživy do gastrostomické sondy	268
17	PÉČE O KOJENCE – HYGIENA, VÝŽIVA	270
17.1	Hygienická péče o kojence	270
17.1.1	Přebalování.....	270
17.1.2	Koupání.....	271
17.1.3	Péče o kůži	273
17.1.4	Péče o oči, uši a nos	274
17.1.5	Péče o vlasy, nehty a chrup	274
17.1.6	Péče o osobní a ložní prádlo.....	275
17.2	Výživa kojence	275
17.2.1	Kojení.....	275
17.2.2	Odstříkávání mateřského mléka	279
17.2.3	Alternativní způsoby krmení	279
17.2.4	Náhradní umělá výživa	280
17.2.5	Krmení z láhve	282
18	VÝPLACH ŽALUDKU.....	284
19	OXYGENOTERAPIE. TRACHEOSTOMIE.....	286
19.1	Dýchání.....	286
19.2	Péče o dýchací cesty	287
19.2.1	Polohy usnadňující dýchání	287
19.2.2	Odstranění sekretu z dýchacích cest.....	287
19.3	Aplikace léků do dýchacích cest – inhalace	288
19.4	Oxygenoterapie.....	290
19.4.1	Základní zásady pro podávání kyslíku	291
19.4.2	Komplikace při podávání kyslíku	291
19.4.3	Péče o pacienta podstupujícího oxygenoterapii	291
19.4.4	Podávání kyslíku	291
19.4.5	Podávání kyslíku z kyslíkové lahve	292
19.4.6	Podávání kyslíku z centrálního rozvodu	293
19.4.7	Aplikátory kyslíku.....	294
19.4.8	Postup aplikace kyslíku.....	296
19.5	Hyperbarická oxygenoterapie	297
19.6	Péče o pacienta s tracheostomickou kanylou.....	298
20	PÉČE O VYPRAZDŇOVÁNÍ – MOČ	301
20.1	Vyprazdňování moči.....	303
20.1.1	Katetrizace močového měchýře	303
20.1.2	Další výkony	307
20.2	Inkontinence moči	308
20.2.1	Inkontinenční pomůcky.....	309
20.2.2	Péče o pokožku při inkontinenci	310
20.3	Vyšetření moči.....	310
20.3.1	Fyzikální vyšetření	311
20.3.2	Biochemické vyšetření	311
20.3.3	Mikrobiologické vyšetření	312
21	PÉČE O VYPRAZDŇOVÁNÍ – STOLICE	313
21.1	Vyprazdňování stolice	313
21.1.1	Druhy vyšetření stolice a jejich charakteristika.....	314
21.1.2	Ošetrovatelské péče u vyprazdňování pacientů.....	318
21.2	Klyzma	320

21.2.1	Jednorázové klyzma	320
21.2.2	Kapénkové klyzma	321
21.2.3	Mikroklyzma	322
21.3	Stomie	323
21.3.1	Stomické zdravotnické prostředky.....	324
21.3.2	Ileostomie	327
21.3.3	Kolostomie	328
21.3.4	Urostomie	330
21.3.5	Komplikace stomií.....	331
21.3.6	Postup odstraňování a aplikace stomické pomůcky.....	332
22	ZÁKLADY CHIRURGICKÉHO OŠETŘOVÁNÍ.....	334
22.1	Příprava sterilního stolku	334
22.2	Péče o rány	335
22.2.1	Edukace pacienta v péči o ránu a jizvu.....	338
23	OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE O PACIENTY S DEKUBITY ..	340
23.1	Klasifikace dekubitů.....	340
23.2	Prevence dekubitů	344
23.3	Péče o pacienta s dekubitem.....	346
24	TERAPEUTICKÉ VYUŽITÍ TEPLA A CHLADU.....	352
24.1	Využití tepla	353
24.1.1	Aplikace suchého tepla	353
24.1.2	Aplikace vlhkého tepla	355
24.2	Využití chladu	357
24.2.1	Aplikace suchého chladu	358
24.2.2	Aplikace vlhkého chladu	358
25	PUNKČNÍ VYŠETŘENÍ	360
25.1	Lumbální punkce.....	361
25.2	Hrudní punkce.....	364
25.3	Sternální punkce.....	365
25.4	Břišní (abdominální) punkce	367
25.5	Punkce jater.....	369
26	ENDOSKOPICKÉ VYŠETŘENÍ	371
26.1	Gastroskopie.....	373
26.2	Kolonoskopie	374
26.3	Bronchoskopie	376
26.4	Cystoskopie	377
27	BAZÁLNÍ STIMULACE®	379
27.1	Somatická stimulace.....	381
28	PÉČE O UMÍRAJÍCÍHO A JEHO RODINU. PÉČE O MRTVÉ TĚLO	387
28.1	Terminální stádium	387
28.2	Fáze umírání.....	388
28.3	Vyrovňávání se s náročnou životní zkušeností	389
28.4	Ošetřovatelská péče o umírajícího pacienta	390
28.4.1	Ošetřovatelská péče o pacienta ve fázi pre finem	390
28.5	Smrt.....	391
28.5.1	Ošetřovatelská péče o pacienta ve fázi in finem	392
28.5.2	Ošetřovatelská péče o pacienta ve fázi post finem	393
	LITERATURA	395
	SEZNAM OBRÁZKŮ	409
	SEZNAM TABULEK	411
	SEZNAM ZKRATEK.....	413
	PŘÍLOHY	418